

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta
dan praznik, dan poprej.Dopisi naj se izvolijo fran-
kovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje
po 20 vinarjev od garmond-
vrste za vsakokrat.

MIR.

Leto XXII.

V Celovcu, 4. junija 1903.

Štev. 23.

Zadružništvo.

Pred kratkem nas je iznenadilo sledeče va-
bilo: „C. kr. kmetijska družba na Dunaju napravi
vkup s centralno (osrednjo) zvezo avstrijskih to-
varnarjev pogovor o gospodarski združitvi srednje-
evropskih držav, ki se bo vršil v torek dné 19. maja
t. l. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani v hôtelu Kon-
tinent. Poročal bo vseučilišni profesor Wolf iz
Vratislava, ki je sprožil misel srednjeevropskega go-
spodarskega društva, in ta misel se bo v kratkem
uresničila. C. kr. kmetijska družba na Dunaju in
zveza kmetijskih tovarnarjev vabita, da se udele-
ležite pogovora.“

Kaj je to, smo si mislili? Par dni pozneje
beremo v časnikih nek članek o tem novem dru-
stvu: Časnik piše („Vaterland“ 14. maja): „Naj-
popred je treba širiti misel, da se morajo srednje-
evropske države združiti, da se morajo tesno okle-
niti ena druge, če nočejo v kratkem postati popol-
noma odvisne od Amerike. Položaj Evrope nasproti
Ameriki je zdaj podoben položaju, ki ga je imela
pred 2000 leti grška država nasproti Rimu. Grška
je bila uničena, ker v nji med národi ni bilo sloge,
ker je domače nasprotstvo nanje bolj vplivalo kot
skupni zunanji sovražnik. Vsled tega so izgubili
Grki politično neodvisnost in vrh tega so jih Rim-
ljani gospodarski popolnoma oropali in Grška je
postala v dóbi, ko je Rim cvetel — puščava. Kjer
so popred stala bogata mesta, stale so le razvaline,
in molče je pasel pastir svoje črede po nekdanj tako
rodovitnem polju.“

Ta strah ni prazna domišljija; v največji ne-
varnosti je evropska industrija (obrt), a tudi polje-
delstvo se ne more brez temeljnih gospodarskih
reform (preosnov) boriti proti velikanski gospodar-
ski nadoblasti ameriških zadružnih držav.

Grki so nekdanj nasproti Rimljanom propadli,
izgubili so neodvisnost, postali so berači. Zakaj?
Grški modrijan Planton označuje vzroke, ki so
strašno podobni razmeram, v katerih živimo zdaj mi!

„Nesreča v državi in družbi se začne, kedar
drvi vse le za denarjem, kedar velik del človeške
družbe ne išče več kaj drugega, kot denar. Naj-
dejo se ljudje, katerih edini bog je le denar, edina
njihova skrb je blagajna. Okrog svojega stanovanja
si zidajo močno zidovje, ki jih naj loči od drugih

ljudij, in jih naj zakriva pred postavami. Bogastvo
bogatinovo vpliva na druge, in nastane strastno
tekmovanje za denarjem; vse drugo, kar ni denar,
nima več vrednosti in ljudsko mišljenje se začne
izprijeti v takem naziranju. Nekateri postanejo ne-
zmerno bogati, drugi berači, ki nimajo več na
svetu nobenega upanja, in razloček, prepad med
ubogimi in bogatini prihaja vedno večji in globji.
To je mamonova služba. Ta mamon (denar) dela
lenuhe in zapravljuje, iz vrst teh zapravljujev
prihajajo tatovi, goljuhi, roparji tempeljnov in po-
vzročitelji mnogih drugih krivic, ki jih država ko-
maj zamore krotiti. Značilno je še za to vrsto
ljudi, da iz nje prihajajo spekulante, ljudje, v ka-
terih dušah vlada le želja po denarju. Ti ljudje
so sicer varčni in delavni, a duše in srca ni-
majo; oboje mora služiti le dobičkaželjnosti, pamet
se bavi le še s skrbjo za denar in srce ne obču-
duje več razun denarja ničesar. Ostudne duše,
ki razun dobička ne poznajo več nobenega blagra,
ki povsod in vselej le eno znajo: kopiciti denar!
Postavodajstvo naj se bori proti bogastvu in proti
revščini, to je njegov poklic, ne pa za pospeševanje
največjega bogastva. Postavodajstvo naj dela ljudi
srečne, prave sreče pa ni brez čednosti. Bogastvo
ljudij ne dela še srečnih, prvi pogoj sreče je drug:
čednost in lepo obnašanje. Kdor je prebog, je
težko kedaj ob enem čedosten. Kajti kdor pri
svojem pridobitku nikdar ne nastopi poti krivice,
ne obogati, in kdor od svojega res žrtvuje za splošni
blagor in bližnjemu v prid, kakor je njegova dolž-
nost, temu se zakladi ne bodo nezmerno nabirali.
Med bogastvom in čednostjo je veliko nasprotstvo.
Na tehtnici ležite obe, a vsaka v drugi skledi, če
gre kvišku, pada druga.“

Čegavi so ti nauki? Grški paganski modri-
jan Platon jih je nam zapisal (Ruhland: System
der politischen Oekonomie, str. 315.)

Res je, da je položaj krščanskih ljudstev ves
drug, kakor položaj paganov; v krščanskem ljud-
stvu je neka notranja moč, ki se ne dá zlahka za-
treti, v krščanskih ljudstvih vpliva Kristusovi nauk,
in da bi ta nauk bil od večine ljudij pozabljen,
vedno se jih bo še nekaj našlo, ki so mu zvesti.
Vendar pa moramo pripoznati, da je tudi pri nas
le preveč denar sveta vladar. Denar se preveč
kopiči v rokah ljudij, ki prihajajo vedno bolj ne-
varni krščanskim ljudstvom.

Proti nadoblasti tujega denarja se torej snuje
srednjeevropska zveza, veliko gospodarsko društvo,
ki ima obsegati tovarne in poljedelstvo. Že dolgo
spoznavajo najboljši rodoljubi, da nam preti velika
nevarnost iz Amerike, in vsa beda, ki je prišla v
zadnjih desetletjih nad naše kmete, je imela svoj
izvir v Ameriki. Tam so tisti največji milijonarji,
ki najodločnejše vplivajo na cene bodisi tovarniških
pridelkov, bodisi žita. Proti tem se mora zjediniti
srednja Evropa, ona mora dobiti svojo colnino za
industrijo in colnino za žito, ki naj bo tako visoka,
da se Amerike obranimo. Morebiti smemo trditi,
da je nameravana colnina, v kateri je poročal „Mir“
v predzadnji številki, prva priprava za tako zvezo,
kateri bodo sledile druge.

Poročati moramo pa, da imamo med seboj
ljudi, ki strastno nasprotujejo vsaki taki, za kmete
neobhodno potrebni napravi. Tisti lutovski gospod
v Celovcu, ki izdaja rešitelja za liberalne kmete
„Bauernzeitung“, ravno tisti gospod izdaja za učitelje
list „Wochenblatt“, in povedati se mora, da
iz tiste liberalnim kmetom prijazne tiskarne v Ce-
lovcu prihaja časnik učiteljev, ki prinaša strastne
napade. Te napade hočejo zakrivati s trditvijo, da
taka colnina pride le veleposestnikom v prid, da bi
pa delavci, obrtniki in mali posestniki od nje le
škode imeli. Res, da ne pridelavajo vsi naši kmetje
žita; nekateri pridelavajo vino, drugi redé živino,
zato pa se morajo braniti vsi pridelki kmetijstva
proti uničevalni ameriški konkurenci. Država ne
sme iskati le nizkih cen za pridelke, ki jih potre-
buje delavec; ali ni pametnejše, da se kruh po-
šteno plača kmetu domačinu, kot da ga po ceni
kupimo v Ameriki, od koder našega denarja nikdar
ne bo nazaj? K sreči je spoznanje kmečke bede
že toliko, da se ne dá več prezirati, in naj libe-
ralni listi pišejo, kar jim drago. Ker pa ima kme-
tijstvo doma toliko nasprotnikov, je pač neobhodno
treba, da se proti tem bori z društvi in zadrugami,
proti zunanji konkurenci pa z velikimi gospodar-
skimi zvezami. Sicer nam še ni znano, kaj se je
na Dunaju opravilo, a z veseljem pozdravljamo
vsak načrt, kateremu se vidi, da je navdahunjen
od ljubezni in usmiljenja nasproti kmečkemu stanu.

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

PODLISTEK.

Marijin varovanec.

Popoludne je bilo; krasen poletni dan. Stal
sem v prostorni sobi ob odprtem oknu, a poleg
mene častiljiv starček-duhovnik, sivih las, opalega
obraza, blagih očij in blagih besed. Govor je na-
nesel na nebeško Kraljico. Zamislivši se nekoliko
v svojo dolgo preteklost, pripoveduje mi sledeči
dogodek. Za njegovo resničnost je on verodostojen
porok, ker se je o tem sam popolnoma preveril.

Kdor pride v mesto Trnovo na Ogerskem —
tako je pripovedoval — zagleda ob vrtu nekega ve-
likega zavoda majhno, v zid vdolbeno kapelico.
Ljudje, ki prihajajo tod mimo, se pobožno pred njo
odkrivajo; nekateri tudi nekoliko postoje ali po-
kleknejo pred železno ograjo in pomolijo kratko
molitvico.

Ko sem videl tudi jaz to kapelico, ogledati
sem si jo hotel nekoliko bližje. Približam se in
opazim na okrašenem altarju majhen kip blažene
Device Marije. Kmalu sem izvedel tudi znamenito
zgodovino tega kipa, in odslej sem se tem rajši
pomudil večkrat pri kapelici. Kdo bi mislil, da je
prišel ta mali kip blažene Gospe — prav s krva-
vega bojišča v Italiji. Višji častnik, ki je še živel
v mestu, ga je prinesel seboj.

Bilo je v krvavi vojni italijanski leta 1858.
Bitka je strašno divjala. Gosti oblaki dima in praha
so zakrivali sovražnika in sovražne krogelje so udar-
jale z nevidljivo roko kakor strele iz črnih oblakov

na hrabro našo vojsko. Marsikatero smrtonosno
zrno je zadelo mlade junaške prsi. V najhujšem
ognju je bil tudi častnik srednjih let, po imenu
K . . . n, vojak z dušo in telesom. Dobili so
povelje, da udarijo na sovražnika, kateri je prič-
koval brezskrbno našincev, sipajoč neprestano na
nje pogubne krogelje. Na desno in levo so padali
kakor snopje hrabri mladeniči in se grudili v vroči
krvi na tla; toda „naprej!“ se je glasilo povelje;
„naprej!“ zagrmí neustrašeni častnik; „naprej!“
zaori hrabra četa.

Kar se spodtakne častniku noga ob nekaj
trgeda. Kaj zato? Vojak se v bitki ne briga, se
mu li spodtakne noga ob kamen ali lesen štor, ob
razvaljeni top ali ob krvavo truplo. Ne gleda na
zemljo, temveč pred sebe, ter išče le ljutega so-
vražnika.

„Pa vendar“, šine častniku misel v glavo:
„vse eno bom pogledal, ob kaj sem se spodtaknil.“
Skloni se, da doseže z roko ono stvar. A tisti
hip, ko se je sklonil, mu je priletela velika top-
niška krogelja tik glave. Da se ni sklonil, odtrgala
bi mu neusmiljena krogelja glavo . . .

A kaj je to, kar je pobral? kar sedaj tako
neopisljivo hvaležno ogleduje? kar je pritisnil na
svoje junaške prsi, kakor svojega rešitelja?

To je majhen kip Matere božje. Brez dvoma
mu je torej zahvaliti svoje življenje posebnemu
varstvu blažene Gospe. Častnik drži čvrsto kip in
ga med celo bitko ne izpusti iz rok. Blažena De-
vica ga je varovala tudi naprej pred nebrojnimi
krogeljami, ki so mu letele vsak trenotek mimo
ušes in žvižgale čudno pesmico. Tudi iz poznejših
nevarnostij je odnesel naš častnik živo glavo in po

končani vojni pride domov čil in zdrav — a z
njim kip Matere božje.

V Trnovi ga postavi v ono kapelico ob ulici
ter vsakemu rad pripoveduje, kako mu je ta kip
na čudežni način rešil življenje. In tako se je raz-
širil glas o tem čudežnem dogodku tudi med ná-
rodom, in prav mnogi so obiskovali spoštljivo ta
kip in kapelico. Pa tudi častnika samega so vi-
deli dostikrat, kako je stopal v sijajni svoji uni-
formi in čvrstim vojaškim korakom, da se zahvali
svoji nebeški zaščitnici.

Tako so mi pripovedovali še za življenja onega
častnika — nadaljuje častiljivi starček — ko sem
živel v onem mestu. Kar se začuje novica: „Oni
častnik se je usmrtil!“ Polastila se me je groza.
Kaj je mogoče, da umrje Marijin varovanec na tak
način? Kako mu je moglo postati zoprno življenje,
katero mu je rešila blažena gospa? Pravili so mi,
da se je silno zadolžil, in ker se ni mogel več iz-
kopati iz dolgov, vzel si je s krogeljo življenje.

Ali je morda že mrtev? — O usmiljena
Gospa! Ali mu torej kaj koristi, da si ga čudežno
rešila? Tvoj varovanec naj bi umrl nespravljen z
Bogom v grehlih? On naj bi bil na veke pogubljen?
Ne, to mi ne gre v glavo. O usmili se, Gospa,
če se dá nesrečniku še kako pomagati; sicer bi
mu bilo stokrat bolje, da je v bitki častno umrl?
O usmili se, usmili se! — In res se ga je usmi-
lila blažena Devica.

Glejte, drugi dan slišim na svojo veliko ra-
dost, da častnik, dasiravno smrtno ranjen, vendar
še živi. Še več, da je dal svojevoljno poklicati k

Dopisi.

Beljak. (Za Zajzero!) Prenapetneži nemškega planinskega društva mislijo, da imajo kak monopol (edino pravico) na naše lepe slovenske planine in da smejo samo oni tam delovati. Odkar je zilska podružnica slovenskega planinskega društva hvalevredno sklenila, da postavi v Zajzeri planinsko kočjo ter je tudi že nakupila lepo senožež, ta gospoda nemška nima več miru. Beljaška sekcija nemškega planinskega društva je v svoji zadnji seji sklenila, da poveča svojo kočjo v Zajzeri za eno nadstropje ter tako dela zoper nameravano slovensko kočjo. Načrte in proračune že imajo, za denar nampumpajo še nemške bratce v „rajhu“ — pa bo! A delovanja vnetih slovenskih planincev s tem gotovo nikakor ne bodo mogli omejiti!

Podklošter. (Tat. — Ogenj.) Prejpreteklo nedeljo dné 24. maja se je pustil nek tat čez noč zapreti v našo farno cerkev ter je oropal pušico za milodare. — V sredo dné 27. maja imeli smo pa Podkloštom dva požara. Enega so pravočasno zadušili, pri drugem je pa pogorel Mihorjev skedenj. Gotovo je kdo ogenj podložil!

Sv. Višarje. (Romanje.) Izvanredno ugodno vreme je privabilo letos v tem kratkem času že nad 3000 pobožnih romarjev. V torek so došli Štajerci iz Šavinske doline, okrog 800 po številu; ti se posebno odlikujejo po prekrasnem in ganljivem petju. — V sredo je priromalo 215 Podjunčanov, ki so tukaj opravili svojo pobožnost. V četrtek dopoldne došla je procesija iz ljubljanske okolice in Cirknice, nad 400 po številu. Istega dné popoludan pa so prišli v procesiji Slovenjgradčani in drugi del Podjunčanov združeno na sv. Višarje, tudi nad 400 skupaj. Razun omenjenih procesij je prišla tudi še manjša truma slovenskih romarjev iz Klavžeta in mnogo drugih posamezno. Sv. obhajilo jih je od teh 3000 prejelo nad 2300.

Šmohor. (Nov vodovod v Šmohoru; za preke pri napravljanju.) Če je kdo pred kakimi tremi tedni prišel v Šmohor, videl je tam, kako se je po trgu sprehajalo precejšnje število Hrvatov. Vsakdo je začuden popraševal, kaj neki to pomeni. In kaj je bilo? Šmohorski občinski zastop sklenil je s komaj polovico glasov, napraviti nov vodovod, ki bi stal 50 tisoč kron. Za novi vodovod bili so okrajni zdravnik Husa, šmohorski župan, tamošnji odvetnik in še par drugih bogatih mož; drugi bolj revni in vsi tisti, kateri imajo lastne studence, bili so temu nasproti. Po omejenem sklepu občinskega zastopa je župan napravo vodovoda nekemu podjetniku kar oddal in prišlo je kakih 40 Hrvatov v Šmohor, da bi z delom začeli, ali niso smeli, ker so se nasprotniki vodovoda pritožili na deželni odbor, češ da dotični sklep občinskega odbora ni bil veljaven, ker ni imel večine glasov za se. Prepis sicer še zdaj ni končan, z napravo vodovoda so pa vendar že začeli, ker se je na merodajnem mestu določilo, da se vodovod mora napraviti. Zdjaj menda gre samo še za to, ali bodo prejšnji vrelec porabili, kar bi brez napeljave vode v posamezne hiše stalo 40.000 kron, ali pa neko bolj oddaljeno vodo, kar bi stalo deset tisoč kron več. Cevi, ki so železne in jako velike, se polagajo skoraj 2 metra globoko v zemljo, da voda po zimi ne zmrzne in se po letu ne ogreje. Samo na enem

sebi duhovnika, da ga spravi z Bogom. Prejel je vse sv. zakramente umirajočih očitno skesan radi svojega nesrečnega samomora in popolnoma je zapupal v priprošnje blažene Device, svoje zveste zaščitnice. Tretji dan je umrl, a kazal se je do zadnjega trenutka pravega sina Marijinega.

Očitno se je govorilo po mestu: „To je bila v resnici Marijina milost!“ Kedar sem prišel mimo one kapelice, spomnil sem se častnika in pogledal mali Marijin kip, ki mi je pričal tako zgovorno zvestobo in usmiljenje blažene Gospe. Za častnika sem pa dejal pri sebi: „Naj počiva v miru!“ za sebe sem pristavil: Prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri!“

Raznoterosti.

Salomonova sodba. V vozu električne cestne železnice sta se začeli dve stari gospe pripraviti, ali naj se okno odpre ali ne. Ena je trdila, da gotovo umre, ako sprevodnik odpre okno, druga pa je zatrjevala, da jo kap zadene, ako bode okno še dalje zaprto. Od obeh strank kot razsojevalec pozvan sprevodnik ni vedel ne svetovati, ne si pomagati. Kar pade nekemu sopotniku rešilna misel v glavo. „Le odprite okno, gospod sprevodnik“, pravi, „potem umrje ena; nato pa je zopet zaprite, da umrje še druga: tako bodemo končno vendar imeli mir.“

Smešničar.

* Zamenjava. A: „Kako se kaj imajo novi zakonec pri sosedu?“ — B: „Vrlo dobro, ona zakleplje vežna vrata in spravlja od le-teh ključ, on pa zakleplje klavir.“

kraju, ki se imenuje ‚Štock-Štaner-Wand‘ in kjer je sama skala, polagajo cevi samo nekaj čez 1 m globoko. Skalo, kjer napravljajo rov za vodovodne cevi, razstreljujejo z dinamitom. Ko prevrtajo noter primerno luknjo in denejo v njo dinamitno patrono, tako položijo potem čez vse to brino in navrh še kak velik kamen, da potem, ko vžgejo patrone, razstreljeni kameni ne morejo daleč odleteti in da okoli stoječih hiš ne morejo poškodovati. — Čudno je pri tej zadevi tudi to, da domači ljudje še zdaj ne vejo prav natanko, kako bode vodovod narejen, ali se bodo napravili tudi javni studenci itd. Nekateri Šmohorčani namreč mislijo, da potem javni studenci ne bodo več potrebni, ker se bode po izgotovitvi vodovoda tako v vsaki gostilni lahko dosti vode dobilo. V Šmohoru je sedež c. kr. glavarstva in sodnije, in vendar opazujemo že nekaj let sem, da se skoraj pri vseh večjih stavbah podobne nerednosti godijo. Pri šoli, ki je stala blizu sto tisoč kron, izplačali so laškemu podjetniku prehitro denar, katerega bi imel le polagoma dobiti; zavolj tega je napravil krivo, in veliko domačih ljudi s šmohorsko šolsko občino vred je bilo hudo oškodovanih. Tudi pri zidanju lepe, na nekem hribu južno od Šmohora ležeče doktor Husove „vile“ napravil je laški podjetnik krivo. Vendar dosti za danes. Prihodnjic hočem še poročati, ali bode v prihodnje žejni popotnik v Šmohoru dobil pri kakem javnem studencu zastoj kaj vode, ali pa da si jo bode moral v kaki gostilni ali prodajalnici kupiti.

Št. Jakob v Rožu. (Drzna nesramnost napram gospici učiteljici.) Gospodičina učiteljica v Št. Petru pri sv. Jakobu je kaznovala poredno dekle. Dala jo je klečati med učno uro. Dekle je to povedala doma in njena mati je gospico učiteljico vpričo svojega otroka prav po lopovsko napadla kar na cesti in jo pošteno ozmirjala, češ, naj ona otroke poučuje ne pa kaznuje. Vsak lahko ume, kako mora človeka boleti srce, ko vidi, kako hvalo mu vé zabita mati zato, da spolnuje svojo dolžnost. Kako mora biti vspešna šolska vzgoja, če šolarka sliši, kako njena mati učiteljico ozmirja? Posledica takega nespametnega in nespodobnega postopanja naj bo svarilo vsem starišem. Nikoli naj se oče ali mati ne postavi na stran otroka proti učiteljem, vsaj nikoli ne na tako surov način. Sicer otrok izgubi vse spoštovanje do svojega predstojnika, postane prešeren, poreden, kljubuje v šoli, kjer in kedar le more, ter pohujša hudo svoje sošolarje. Odgovornost za to res ni majhna! Kar je storila dotična šolarka iz jeze in sovraštva do svoje učiteljice, je naravnost nečuvno. Minuli teden je nekega dné po šoli popoludne onesnažila s smrdljivim blatom sobna vrata svoje učiteljice! Ali je to storila iz lastnega nagiba, ali je bila nahujšana od koga drugega? Morebiti od matere? Pfu! in stokrat pfui nad tako nesramnostjo! Dekle se mora in se bo gotovo tudi primerno kaznovalo. Naj se sramuje celo svoje življenje ona in ž njo vred tudi njena — mati!

Hodiše. (V spomin!) Tudi pri nas se je hitro razširila žalostna novica o tako nagli smrti rajnega Štefana Prosekarja, kateri je bil v naši fari jako priljubljen in spoštovan. Nastopal je povsod kot pošten mladenič in nikdar ni zatajil svoje materne besede. Najbolj ga bodo pogrešali hodiški cerkveni pevci, s katerimi je tolikokrat prepeval k časti božji. Njegov res lepi glas, I. tenor, smo z občutom in radi poslušali. Marsikaterega rajnega je spremljal do hladnega groba in prepeval nagrobnice. Kako so ga ljudje spoštovali, pokazalo je spremljevanje velikištevilnega ljudstva od vseh krajev, ki so se po njem solzili in žalovali. In kako nam je bilo milo, ko so se oglasili pevci in zapeli žalostinke pred hišo, od katere se je rajni ločil. Tudi na grobu so mu prepevali in mu skazovali zasluženo čast pevci od južne in severne strani. Vsakemu je moralo priti do solz, kateri je slišal to lepo petje pevskih zborov. Rajnega Štefana pripravljamo vsem vernikom, da se ga spominjajo v molitvi. Nam pa ostal bo v slavnem spominu. N. p. v. m.!

Borovlje. (Národní napredek.) Slovenska posojilnica v Glinjah je kupila tu Poschinger-jevo gostilno za 23.000 K; ter hoče v nji v kratkem otvoriti svojo podružnico in „Národní dom“, da se Slovincem ne bo treba več bati nestrpnosti od strani „dougega Pepe“, ki nikjer ne more slišati slovenske besede.

Borovlje. (Grozna nesreča.) Na Križevo dné 21. maja so šli puškarski učenci F. Zechner, E. Rattenberger in Fr. Hribnik na Ljubelj. Veselo so hodili svojo pot, a vzeli so bili s seboj tudi liter žganja, katero so spotoma izpili. Nazaj gredé so se oglasili tudi še pri „nemškem Petru“ in izpili nekaj piva. Ko so se proti večeru vračali, niso dosti pazili na pot. Učenec F. Zechner je zdrknil in padel 60 metrov globoko v prepad Čepo. Tovarša mu nista mogla priti na pomoč in hitela sta zato k orožnikom v Borovlje naznanit nezgodo. Do 11. ure zvečer so iskali truplo, a zaman. Našli so je še le drugi dan in prepeljali v Podlujbelj.

Ponesrečeni fant je imel črepinjo prebito in obležal je gotovo takoj mrtev. Bil je doma iz Trga in se je učil pri Justu.

Šmihel pri Pliberku. (Gledališke predstave.) Ker je pričakovati, da bode prihodnja nedeljo pri naših veselich udeležba ljudstva velika, je družba slovenskih igralcev ljubljanskih znižala cene za sedeže III. vrste na 1 krono in vstopnice za stojišča na 40 vin., tako da bode sedaj mogoče udeležiti se teh gledaliških predstav tudi manj premožnim slojem našega národa. Tudi se je ukrenilo, da se bodo lahko obe predstavi, prva ob 4. uri popoludne in druga ob 8. uri zvečer, vršili na prostem pod okrašenim kozolcem, ki bode v ta namen primerno razsvetljen z lampijoni. Za vse slučaje, posebno če bi nastalo slabo vreme, bode pa pripravljena za večerno predstavo tudi dvorana, tako da bode vse v redu in se ni bati nobenih zaprek. Za vstopnice se ljudje že zelo oglašajo ter se jih je tudi že mnogo razposlalo, posebno zunanjim rodoljubom. Kdor želi iste prej prejeti, naj se zanje takoj oglasi pri občinskem tajniku g. Dragotinu Gobec-u, da se mu morejo pravočasno preskrbeti. Na svidenje!

Dogodki na Hrvatskem.

Avstro-ogrška država nikdar ni lepo ravnala z nami Jugoslovani. Ogrska vlada je tlačila Hrvate, avstrijska vlada pa prezira nas Slovence in primorske ter dalmatinske Hrvate. Kupa krivic, ki so jo nudili Ogrji Hrvatom, pa je priklopela v zadnjem času do vrhunca in ves národ na Hrvatskem je vstal, da se otrese ogrske nadvlade. Hrvati nočejo več velike večine davkov pošiljati na Ogrsko, doma pa stradati; oni si nočejo več dati vsiljevati nerazumljivega madjarskega jezika ter odvirati hrvatskega. A ker izražajo tudi javno to svoje prepričanje, godi se jim jako slabo. Zavedne Hrvate kruti oblastniki zapirajo v ječe, voditelje stavijo pred preki sod in obešajo na vislice.

Ban Khuen-Hedervary je oni mož, ki na Hrvatskem uresničuje madjarske naklepe in dela za gospodarski polom in národno smrt hrvatskega ljudstva. Proti njemu se obrača ves gnjev, vsa srditost cele Hrvatske. Toda ban Khuen-Hedervary ima moč v rokah in za-to še ga nevolja hrvatskega ljudstva ni prekucnila z banskega prestola. Vestno skrbi za to, da na višjih mestih ne doznajo za pravi položaj v kraljevini; časniška poročila pa, ki govore o nemirih na Hrvatskem, proglašajo jednostavno izmišljenim. In pri tem mu hlapčevsko pomaga avstrijski ministerski predsednik Körber!

Zadnja poročila.

Jako značilno za pravo spoznanje zločinske zlobnosti bana Hedervaryja je dejstvo, da je hotel spraviti demonstracije v drugi tir. Pozval je k sebi predsednika srbske banke in zahteval, da banka zopet izobesi srbski napis, ki ga je snela zaradi zadnjih protisrbskih demonstracij. Tako je hotel Hrvate naščuvati proti Srbom. Toda predsednik banke ga ni ubogal. Sicer so pa Srbi sedaj popolnoma složni s Hrvati in se ž njimi vred bojujejo proti banovemu samosilstvu. — Zaprtih je na tisoče ljudi. V Zagrebu je ni hiše, katera ne bi imela kakega stanovalca v zaporu, ki so tako napolnjeni, da že zapirajo ljudi v kleti in magacine. Celu v bogoslovje je udrla policija, vse premetala in prijala dva bogoslovca. Policija in žandarmi so celo vdrli za bežečim ljudstvom na vseučilišče, kamor po starodavnih pravicah ne sme stopiti nikdar stražnik, in polovila vse dijake, kolikor jih je bilo navzočih, tudi one, ki so bili v knjižnici in pri predavanjih. Rektor Klaič je takoj prihitel na vseučilišče in protestiral proti takemu postopanju. Ali vse ni nič pomagalo. Policija je odvedla dijake, med katerimi je korakal tudi rektor sam. Dijaki so sklenili, da ne bodo zahajali več k predavanjem. Rektor se je odpovedal svoji časti. Pri zadnjih demonstracijah je bilo ranjenih okrog 100 oseb, med njimi tudi mnogo žensk.

Veliki izgredi so se dogodili tudi v Fužinah, kjer so orožniki streljali na ljudstvo in ustrelili sedem oseb. Razun v Križevcih je nagla sodba razglašena tudi na Sušaku, v Bakru in celem gorskem kotaru. V Hreljinu so zaprli 75 letnega župnika Urpanija, nekdanjega poslanca. V Bribiru je razjarjena množica razušila občinsko hišo in zažgala banovo podobo.

Ljubljana za Hrvate.

V nedeljo 24. t. m. dopoldne se je vršil v Ljubljani ob velikanski udeležbi, šest do sedem tisoč udeležencev, protestni shod, ki je odločno protestiral proti grozodejstvu bana Hedervaryja. Shoda so se udeležile vse stranke, tudi socijalni demokratje. Predsednikom je bil izvoljen dalmatinski poslanec dr. Ferri. Govorili so pa dr. Žitnik, dr. Triller, Štefe in Tokan, ki so vsi jako ostro obsojali počenjanje banovo. Manifestacija je bila v resnici najsijajnejša. Zvečer, ko se je odpeljal dr. Ferri, ga je spremlila večja množica ljudstva na kolodvor. Po odhodu hr-

vatskega poslanca je korakala množica po dunajski cesti mimo nemške kazine v „Zvezdo“, pojoč „Hej Slovani“. Kar se iz kazine vlije menda nalašč zato pripravljena kaluža in prilete kamni na množico. Mimogredoči so tudi čuli nekega častnika imenovati množico „niederträchtige Bande“. Seveda je ljudstvo odgovorilo na ta izzivanja s klici „dol z oficirji in dol z Nemci“. Razbilo se je tudi nekaj šip. Nemški listi so tudi pisali, da se je streljalo v kazino z revolverjem. Policija je nato razkropila množico, ki pa se je zopet zbrala in potem demonstrirala pred dež. predsedništvom s klici „Abzug Hein“ in pred Mahrovo trgovsko šolo.

Nemci so o teh dogodkih razbojnali grozovite stvari po svetu. Imenovali so celo visoke gospode, mimo katerih so menda frčale krogle v kazini. Ali čujte in strmite! V sredo je bila sodna komisija v kazini, da preišče, kako se je v nedeljo streljalo. Trije izvedenci so bili poleg, med njimi dva Nemca. In uspeh komisije je pokazal cel dogodek v popolnoma drugačni luči, kakor ga slikajo Nemci. Krogle niso našli. Ljudje v bližnjih hišah niso čuli strela in izvedenci so izjavili, da se v nedeljo ni streljalo v kazino. Kot edino pričjo, katera je bajje slišala strel, so Nemci navedli nekega — gluhonemega barona! Lažljivo pretirana poročila o tej stvari je razbojnali tudi c. kr. korespondenčni biro, a ko je prišla resnica na dan, — je ni poročal!

Na Dunaju.

Vsi dalmatinski poslanci so prišli na Dunaj in se obrnili na Körberja, da bi jim izposloval avdienco pri cesarju. In kaj jim je odgovoril? Da je cesar preobložen z drugimi vladarskimi opravili, da se Madžari jeze nad dogodki v avstrijski zbornici in da ima cesar opravka z neko ženitvijo v vladarski rodbini! Nikakor ne moremo verjeti, da bi naš milostljivi cesar iz takšnih vzrokov ne mogel sprejeti poslancev, ali ta odgovor ministerskega predsednika je očitno zasmehovanje in preziranje hrvatskih poslancev, poslancev onega národa, ki ga na banovo zapoved streljajo naši c. kr. avstrijski vojaki. Ta Körberjeva izjava je izzvala splošno ogorčenje povsod, kjer živi še kak človeško misleči človek.

Poslanci od cesarja niso bili sprejeti. Ta stvar je prišla v razgovor v državnem zboru dné 26. maja.

Poslanec Biankini je namreč najodločnejše med velikim hrupom protestiral proti takemu postopanju ministerskega predsednika. Odklonitev avdience je zopet dokaz, kako se avstrijska vlada uklanja madžarski oholosti. Doslej se je mislilo, da se more in sme v zadnjem trenutku govoriti s cesarjem, ali sedaj se je pokazalo, da cesar in kralj ni doma za zastopnike národa, ki je s krvjo in solzami napisal marsikak list zgodovine habsburške hiše. Ministerski predsednik je vsled strahopetnosti pred Madžari zabranil avdienco. Končno vpraša zborničnega predsednika, ali so se z ravnanjem Körberjevimi kršile pravice hrvatskih poslancev in kaj hoče storiti, da varuje pravice poslancev. Predsednik je odgovoril, da ne more pomagati. Nemški poslanci so bili ves čas mirni. Le poslanec Glöckner je rekel: Če so vsi Hrvatje taki, kakor je Biankini, je škoda, da se jih ni še več obesilo! Te besede so celo poslanca Iro-ta tako ogorčile, da je zavpil: „Držite svoj gobec! Ali ne veste, da so tudi Nemce že vrgli iz cesarskega dvorca!“ Körber je nato odgovarjal Biankiniju in rekel, da so vse vesti iz Hrvatske zlagane. Povedal je, da sta bili dosedaj samo dve osebi usmrčeni od orožnikov in ena ranjena. (Biankini: To ni res! To je laž!) Nekaj kmetov je bilo ranjenih, ki so ropali, in ena oseba se je sama ranila na bajonetu. Rekel je, da je sam posredoval, da je bila prošnja za avdienco odklonjena. Potem se je spravil na ljubljanske dogodke in kvasil o streljanju z revolverjem. (Koliko je resnice na tem, poročamo drugje! Deželni predsednik Hein je speljal s svojimi lažnjivimi poročili tudi Körberja na limanice!) Končno je rekel, da sta zakon in pravica dovolj močna, da vzdržita hrvatski in slovenski národ na pravem potu (seveda Körberjeva in Hedervaryjeva pravica — bajoneti in krogle!) S temi besedami žalil je na nečuvnen način celokupni hrvatski in slovenski národ. Tako zlobno govoriti javno v državni zbornici se ni predrznil še noben ministrski predsednik. Priti je moral šele dr. Körber, pomagati nas psovati in nam groziti z batinami. Radovedni smo, kaj poretó sedaj naši slovenski poslanci v državnem zboru na to predrzno žaljenje celega národa za grehe posameznikov. — Prihodnja seja državnega zbora je v petek dné 5. junija. Ta dan se bo zopet govorilo o Hrvatski in pojasnili se bodo tudi ljubljanski dogodki.

Novičar.

Na Koroškem.

Celovška garnizija manevrirala bode letos, kakor se čuje iz merodajnih krogov, na Spodnjem

Štajerskem. Divizijske vaje bodo pri Gradcu. Konec manevra bode dné 5. septembra pri Mariboru.

Koroški nemški nacionalci. Nemško-nacionalno društvo za Koroško je imelo dné 25. maja svoj 10letni občni zbor, kateremu je predsedoval poslanec Dobernik. Udov šteje društvo 1101. Dobernik je poročal o zadnjih deželno-zborskih volitvah in se bahal z „uspehi“, katere so (saj vemo kako!) dosegli Nemci. Pravi, da se „nemško posestno stanje more tudi v bodoče ohraniti . . . Nemci na Koroškem so močna veja nemškega ljudstva v Avstriji (ali tudi nemčurji?) in se čutijo vedno ene misli z vsem nemštvom na vsem svetu. Zato smo tudi brez strankarskega znamenja vsenemški in samo tako hočemo izvrševati svoje poslovanje na jugu države.“ Za predsednika je zopet izvoljen Dobernik. — Poslanec dr. Artur Lemiš je rekel, da nemški poslanci nimajo vzroka, se ozirati na Körberja (v istini so ravno oni njegova opora!) in poroča o raznih gospodarskih predlogih. Predlog, ki ga je stavil odbornik Eckhardt v mestnem zboru, naj se namreč laška pravna akademija ustanovi v Celovcu, govornik zavrača. „Prebivalstvo naj se tudi v tem slučaju drži načela, da ima vrata nemškega (?) Celovca zaprta tujim vsiljencem.“ (Dobro! Potem zavrnite pa tudi slovenske kmete, ki vam nosijo in vas redijo s svojimi krvavo zasluženimi beliči. S tem jih bote učili gesla: Svoji k svojim!) Nazadnje govori še o pogodbi z Ogorsko in želi veliko nemško stranko. V istem smislu je govoril tudi Dobernik, ki kakor Lemiš zavrača Eckhartov predlog o laški pravni akademiji. Vsenemec plem. Hillinger očita ljudski stranki, da se premalo zanima za mestne zadeve in da nihče ni že v mestnem zboru govoril zoper Eckhartov predlog. Inženir Heidenhofer, ki je v službi dežele, graja zadržanje Dobernikovo gledé mestnega pokopališča in zahteva, da delajo poslanci za „Proč od Rima“. Nato se shod zaključuje. Podrobno in dobrohotno poroča o shodu sevé uradna „Celovčanka“.

Darovi za planinski dom na Krnici v Zajzeri. Darovali so gg.: Rozman, tajnik Mohorjeve družbe, 20 K; stolni kanonik dr. Sommer, Hochmüller, prof. Wang in izgubitelji stave po 10 K; kuharica H. Gangl 10 K (v zlatu); Sirnik, Godec, Lampeht po 2 K; neimenovanec 1 K; (po nabiralcu g. Češniku): Germ, dr. Rogina, Einšpieler, I. Mejač, Skušek, Češnik, Rozman, Gombač, Schwentner (dvakrat) po 2 K. Skupaj 97 K. — Lepa hvala! Upamo, da se spomni tudi drugih blagih dobrotnikov obilno število z izdatnimi darili tega izključno národnega podjetja. Saj se to ne ponavlja vsako leto, kakor kake druge národne naprave. To podjetje se bode v prihodnje samo vzdržalo. V takih lepih krajih imajo po drugih planinskih deželah že velike hotele in ljudje v njih bogatijo, zakaj si ne bi tudi „Slovensko planinsko društvo“ postavilo takega vira národnim dohodkom. Le pogum velja!

„Südmarka“ na Koroškem. Od 5. aprila pa do 16. maja so sprejeli na Koroškem südmarkine Judeževe groše: Neki šolski voditelj 100 K, krajni šolski svet pri Sv. Nikolaju 100 K, v nemškem Pliberku 200 K, šola v Tehendorfu 100 K, šola v Trgu 79 K. Posojila so dobili: Delavec v Celovcu 250 K, obrtnik v Bistrici v Rožu 400 K, neki uradnik 140 K. Zanimiva bi bila imena učiteljev, uradnikov itd., kateri se mastijo od Judeževih grošev, a teh ne povedó!

Droblj. Pismeni zrelostni izpiti na koroških srednjih šolah so se vršili od 25. do 19. maja. — V Lipi pri Rudi je bil dné 17. maja velik tepež. Hlapec V. Perčilnik jo je dobil pri tem z gnojnimi vilami tako po glavi, da je kmalu na to umrl.

Križem sveta.

Laške demonstracije proti Avstriji. Radi odstranitve italijanskih predavanj na nemškem vseučilišču v Inomostu se vrše po Italiji hrupne demonstracije proti vsemu, kar je avstrijskega. Po vseh večjih mestih Italije so se osnovali odbori, ki vodijo te demonstracije. Velikanske množice ljudstva se vlačijo po ulicah in sežigajo avstrijske zastave pred avstrijskimi konzulati, katere le bolj navidezno brani redarstvo. Teh demonstracij se udeležujejo tudi zastopniki avstrijskih neodrešencev. Posebno velike demonstracije so bile v Benetkah, Paviji, Boloniji, Padovi in Veroni, kjer so se povsod ustanovili demonstracijski odbori, ki so sklenili ostati v najožji zvezi z enakimi odbori v Trstu, Istri, Dalmaciji in na Tirolskem. Italijanska vlada se ne zmeni dosti za te izgrede, avstrijska pa še manj, temveč samo študira, kako bi svoji „zaveznici“ na najboljši način ugodila pri sklepanju trgovinske pogodbe. Pa kaj hočemo, saj smo v Avstriji, kjer se domačini streljajo, tuji pa podpirajo! — Tudi v Trstu je bila velika demonstracija zoper Avstrijo. V gledališču „Politeama Rosetti“ se je uprizorila dné 24. maja opera „Ernani“, ki je bila od leta 1888 prepovedana, ker je občinstvo to priliko vedno porabilo za protiaustrijske demonstracije. Isto se je zgodilo tudi sedaj. Da bi lažje rogovilili, so raztresli

po gledališču črno-rumene listke z napisom „Živio Radecki, uničevalec podlih Italijanov“ in listke v italijanskih barvah z napisom „Živela Italija“. Hrup je bil neizmeren. Vse je kričalo „Viva l' Italia“ in „Abasso l' Austria“ (doli z Avstrijo). Končno je le izprevidel vladni komisar, da je stvar malo prehuda in je zaukazal zaključiti predstavo. Pa naj še kdo reče, da tržaški Italijani niso dobri avstrijski patrioti!

Gospodarske stvari.

Gnojenje sadnemu drevju. V obče mislijo kmetovalci, da potrebuje sadno drevje najmanj vsako drugo leto počitka; ako je tedaj letos obilno rodilo, ima drugo leto pravico ostati kolikor toliko prazno, da si nabere zopet novih močij.

Toda ta misel je napačna in to potrjujejo vsi novejši poskusi, ako bi kdo ne hotel tega sam od sebe verjeti. Vsako drevo ima svoj naravni počitek — zimski počitek: spomlad, poletje in jesen pa je za drevo delaven dan, ki se mora vračati vsako leto znova. Treba mu je le dela dati, in — da more delati, mora imeti tudi — snovi ali material zato. Ako ga potem slabo vreme, zlasti ob času cvetja, razni sadni škodljivci in druge slučajnosti ne motijo, predelava drevo svoj material z veseljem in spretnostjo, in njegovi izdelki so — polni jerbasi dobrih jabolk, sladkih hrušek, temnih češpelj, zarmenelih sliv, škrlatnih češenj itd.

Ako je pa drevo kako leto preobilno rodilo, t. j. ako je porabilo vse redilne snovi v zemlji, v tem slučaju mu moramo takih snovij zopet povrniti, moramo gnojiti. To je gotovo, da je treba sadnemu drevju ravno tako gnojiti, kakor vsaki drugi kulturni rastlini.

Celo vprašanje o gnojenju lahko razdelimo v glavna vprašanja, in sicer: S čim, kako in kedaj je treba gnojiti? Skušen vrtnar odgovarja na ta vprašanja v nekem tedniku kmetijskega društva za Badensko, natančno in strokovno in po njem se glasi odgovor na gorenja vprašanja, kakor sledi.

S čim naj se gnoji? Kmet dandanes ne sme biti zadovoljen s tem, da samo vé, to in ono je dobro, ampak mora tudi vedeti, zakaj da je dobro. Večina redilnih snovij, katere potrebuje sadno drevo, se nahaja v zemlji v toliki množini in se brez naše pomoči vsako leto obnavlja, da nam ni treba čisto nič skrbeti zanje; druge snovi zopet se potrebujejo v taki množini, da jih moramo nadomeščati. Te so dušik, fosfor, kalij in vapno.

Dušik pospešuje rast lesa; on nareja veliko, zdravo listje, s pomočjo katerega dobiva drevo iz zraka hrano (ogljik, kisik in vodik), s tem pa vpliva dušik ugodno tudi na razvijanje sadja, na njegovo popolnost in barvo. Dušika, in sicer lahko raztopnega, se nahaja 15 do 16% v čilskem solitru, 20 do 21% v žveplenokislem amonijaku, a ta je težko raztopljen in zato jemljemo v obče rajši čilski soliter, nego amonijak. Gvano ali ptičji gnoj, koščena moka in hlevski gnoj imajo le malo dušika (hlevski gnoj samo 4½ kg. v meterskem stotu), zato ta gnojila pri drevesnem gnojenju ne pridejo v poštev.

Fosforna kislina stori, da nastavi drevo obilno cvetja in sadja. 12 do 15% te snovi — lahko raztopne — najdemo v superfosfatu, 12 do 20% v Tomaževi žlindri. To zadnje bolj priporočamo, ker je cenejše in ima tudi trpežnejši učinek. Koščena moka ima 20 do 25% fosforne kisline, ki je pa težko raztopna; peruvanski ptičjek (gvano) s 14% kisline je predrag; hlevski gnoj ima samo 2-1% fosforja. Zato se bomo odločili najraje za Tomažev žlindro ali pa nadfosfat (superfosfat).

(Dalje sledi.)

NAZNANILA.

Ako si hočete po ceni in dobro

pravo švicarsko uro

kupiti, obrnite se zanesljivo do
H. Suttner-ja, urarja v Kranju,
ker te ure so po celem svetu znane kot najboljše. Zahtevajte najnovejši veliki cenik, ki ima blizo 600 podob, katerega Vam pošlje zastonj in poštine prosto.

Izborna zaloga zlatine in srebrnine.

Živinsko sol
ima v zalogi
Albin Novak
v Sinčivasi (Gospodarska zadruga)
po novi, zelo znižani ceni!!
Ob enem priporoča dobro zalogo špicerijskega, manufakturnega in drugega blaga.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Loterijske številke od 30. maja 1903.

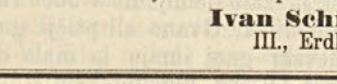
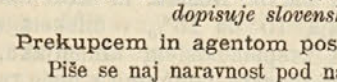
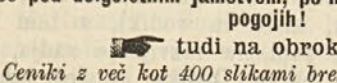
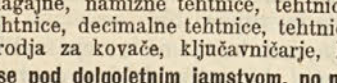
Linc 24 8 79 2 84
Trst 65 64 49 8 42

Ivan Schindler, Dunaj III/1

pošilja že veliko let dobro znane

stroje vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe!

mline za sadje,
mline za grozdje,
stiskalnice za sadje
in grozdje,
škropilnice za trsje,
poljska orodja,
mlatilnice,
vitile, trijerje,
čistilnice za žito,
luščilnice za koruzo,
slamorenice,
stroj za rezanje repe,
mline za golanje,
kotle za kuhanje
klaje,
stiskalnice za seno,
sesalke za vodnjake,
železne cevi,
sesalke za gnojnico,
vodovode itd.,
od sedaj po zopet
zdatno znižanih
cenah,

ravno tako:
vse priprave za kle-
tarstvo,
sesalke za vino,
medene pipe,
konopljenec in gumi-
jeve cevi,
gumijeve ploče,
priprave za točenje
piva,
priprave za izdelo-
vanje sodavode in
penecih se vin,
stroje za sladoled,
mline za kavo, di-
šavo itd.,
omare za led,
stroje za delanje
klobas,

šivalne stroje vseh sestavov, železno pohištvo, železne
blagajne, namizne tehtnice, tehtnice na drog, steberske
tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, stroje in
orodja za kovače, ključavničarje, kleparje, sedlarje itd.
Vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih
pogojih!

tudi na obroke.

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in franko;
dopisuje slovensko.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše se naj naravnost pod naslovom:

Ivan Schindler, Dunaj
III., Erdbergstrasse 12.

Na Najvišje povelje Nj. c. kr. apost. Veličanstva.

XXXV. c. kr. državna loterija

za zasebne dobrotne namene tužanske državne polovice.

Le-ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno
dovoljena — ima 18.397 dobitkov v gotovini v skupnem
znesku 506.880 kron.

Glavni dobitek je:

200.000 kron.

Za izplačanje dobitkov jamčijo c. kr. loterijski dohodki.

Žrebanje je nepreklicno dne 18. junija 1903. l.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Du-
naju III., Vordere Zollamtsgasse 7, v loterijskih nabiralnicah,
tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških
uradih, v menjalnicah itd. Načrti za žrebanje za kupovalce
srečk zastoj.

Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.

Oddelek za državne loterije.

Novo litanije

presv. Srca Jezusovega

s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu
Srcu se dobivajo v tiskarni družbe sv. Mo-
horja v Celovcu. 25 komadov stane 45 kr.
(poština 5 kr.); 50 komadov 80 kr. (poština
10 kr.); 100 komadov 1 gl. 40 kr. (pošt. 15 kr.).

Proda se

Podpečnikovo posestvo pri Kotljah. Ob-
sega 15 oralov njiv, 22 oralov travnikov in 26
oralov gozda. Posestvo je v dobrem stanu, v lepi
legi, ima obilo sadnega drevja, mlin in žago. Več
pové Julijana Večko, pri Lagojatu v Kotu,
pošta Prevalje.

Trgovina z železnino „MERKUR“
Peter Majdič.

Celje, Štajersko.

priporoča svojo bogato zalogo

Kranj, Gorenjsko.

najboljšega železa in jekla, ploščevine, žice, žice za ograje, lite železnine, vsako-
vrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja, in sicer: oral, bran,
motik, srpov, grabelj in strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter
okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakovic, hišne in kuhinjske
posode, tehtnic, sesalk, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin, ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd. itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov, lončene cevi, samo-
kolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Posebno opozarja poljedelce k sezoni na svoje izborne travne kose
z znamko „Ciril in Metod“, koje imam jaz edini v zalogi, patentovane
kosirje, kakor tudi svetovnoznane bergamaške, francoske, bavarske,
tirolske in kemične osle.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga,

brizgalnice (streljke) za sadno drevje z natanko namereno
petrolovo mešanico,

svetilnice na acetilen, da se ulové leteči hrošči,

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom,

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mline za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žveplenje,

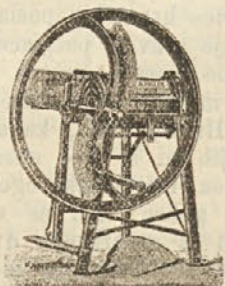
sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot
zbiralnike (trierje), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d.
razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ, II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vseh jezikih.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

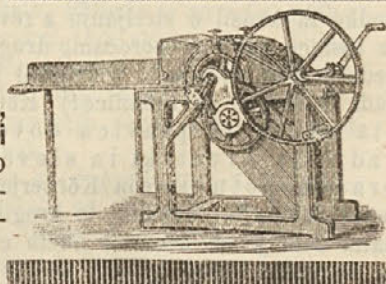
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejša mlatilnice, slamorenice,
gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji
ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo
gonijo iz globoko ležečih studencev na zem-
ljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej po-
dobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Štedilno milo z znamko „jelen“

je izredno dobre kakovosti, je jako izdatno in zajamčeno čisto.

Na prodaj je po vseh boljših prodajalnicah tacega blaga.

Paziti je na
gorenjo varstveno
znamko.